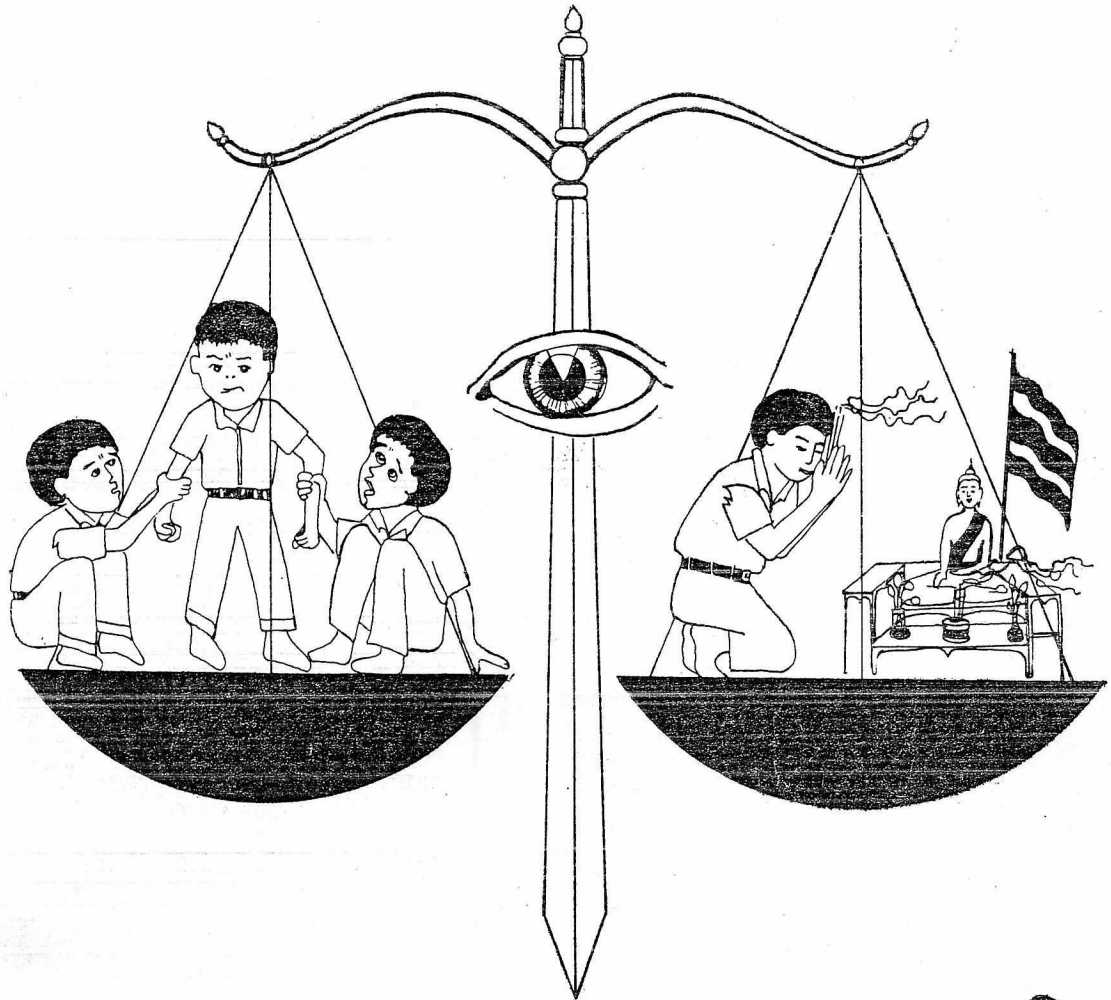

รายงานการวิจัย ฉบับที่ ๒๑

จริยธรรม ของ เยาวชนไทย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน
และ
เพ็ญแข ประจวบจันทึก

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ม.ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร
โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจาก คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

จริยธรรมของเยาวชนไทย

โดย
ดวงเดือน พันธุมนาวิน
และ
เพ็ญแข ประจวบจันทน์

รายงานการวิจัยฉบับที่ ๒๑

ของ

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภทวิชาการ
จากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาปรัชญา

๒๕๒๐

คุณูปการ

การวิจัย “จริยธรรมของเยาวชนไทย” เป็นผลงานที่เกิดจากการสนับสนุนและร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย ในหลายหน่วยราชการ เริ่มจากการได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภทสาขาวิชาการ จากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาปรัชญาในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ทุนอุดหนุนที่โครงการวิจัยนี้ได้รับจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาตินี้ มีความหมายต่อผู้วิจัยเกินกว่าการสนับสนุนทางการเงิน เพราะทุนนี้เป็นเครื่องแสดงให้นักวิจัยทั้งหลายทราบว่า ราชการไทยก็เล็งเห็นความสำคัญของการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และได้สละเงินงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อใช้ในการนี้ แม้ระเบียบราชการจะก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำวิจัยอยู่บ้าง แต่คณะผู้วิจัยก็ได้รับคำแนะนำ และความช่วยเหลือจากฝ่ายงานคลังของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นอย่างดี นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังระลึกถึงความกรุณาของคณะกรรมการสาขาปรัชญา อันมีนายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว เป็นประธานกรรมการ และ ดร. สวัสดิ์ประทุมราช เป็นเลขานุการ

แหล่งดำเนินงานในการวิจัยนี้คือสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สถาบันนี้เปรียบเสมือนแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ เมื่อผู้วิจัยและทุนอุดหนุนการวิจัยซึ่งเปรียบเสมือนเมล็ดพืชตกลงในผืนดินนี้ ก็สามารถแตกรากงอกงามผลิดอกออกผลเป็นงานวิจัยชิ้นหนึ่งขึ้น สถาบันแห่งนี้มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งทางด้านพลังน้ำใจที่ได้สนับสนุนการวิจัยนี้ และพลังอุปกรณ์และเครื่องมือรวมทั้งห้องปฏิบัติการและพาหนะที่ได้เอื้อต่องานวิจัยนี้อย่างดียิ่ง โครงการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทยได้รับความอนุเคราะห์จากคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายของสถาบันนี้มาโดยตลอด โดยเฉพาะผู้อำนวยการ คือ ศาสตราจารย์ ดร. จรรยา สุวรรณทัต ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และเปิดโอกาสให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี ส่วนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระวีพันธ์ โสณะพันธ์

ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางสถิติและคอมพิวเตอร์ศาสตร์ได้ช่วยแก้ปัญหาในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูงในโครงการวิจัยนี้ จนเป็นผลสำเร็จด้วยดี ส่วนอาจารย์ อองอาจ จิยะจันทร์ และคุณประพัทธา ประจนปัจจนึก ก็ได้ให้ความช่วยเหลือทางศิลปะ และการจัดห้องปฏิบัติการในโครงการวิจัยนี้

ส่วนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ก็ได้ให้ความร่วมมือในโครงการวิจัยนี้หลายด้านคือ บัณฑิตวิทยาลัยได้ให้ความสนใจ ผ่อนผันให้ผู้วิจัยได้สอนน้อยลงในภาคเรียนที่มีงานชุก นิสิตนักศึกษาในระบอบปริญญาตรีหลายสิบคนได้มีส่วนช่วยในการเก็บข้อมูลและเตรียมการขั้นต้นเกี่ยวกับข้อมูลทั้งหมด นอกจากนี้โครงการวิจัยนี้ยังได้รับความร่วมมือจากนักเรียนมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัยนี้เป็นอย่างดี ส่วนนิสิตปริญญาโททางจิตวิทยาสังคมคือนายสุเชษฐ มาเหรัมย์ และนายนิพนธ์ ชื่นตา ได้เป็นผู้ดำเนินการทดลองและร่วมในการสร้างแบบวัดลักษณะเชิงจริยธรรมต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่นในเชิงวิชาการอย่างสูง

รายงานการวิจัยนี้จะปรากฏต่อสายตาท่านผู้อ่านไม่ได้ถ้าโครงการวิจัยนี้ไม่ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างที่ถูกศึกษาว่าพันเจ็ตร้อยคน ซึ่งมาจากโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาหลายแห่ง รวมทั้งมหาวิทยาลัยอีกสองแห่ง ดังปรากฏรายชื่อในภาคผนวก ก. โรงเรียนมัธยมศึกษาที่กรุณาให้นักเรียนชายมาร่วมในการทดลอง ณ ห้องปฏิบัติการที่สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์นั้น ได้ช่วยกรุณาเป็นธุระหลายประการเกี่ยวกับนักเรียนซึ่งทยอยกันมาร่วมการทดลองในช่วงเวลาหนึ่งเดือน คณะผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ได้กระทำอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง โดยได้พึ่งบริการของ Bangkok Data Center Co. Ltd. และ I.B.M. ซึ่งได้รับความสะดวกจนแล้วเสร็จ

ฝ่ายเทคนิคการทดลอง และการจัดพิมพ์และทำรูปเล่มของรายงานการวิจัยนี้ได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฑฒิ พันธมนาวิน เป็นผู้ประสานงานให้แก่โครง

การนี้โดยตลอด นอกจากนี้ อาจารย์ชาติรี หอมวงศ์ อาจารย์พลรัตน์ ลักษณะียนาวิน และคุณอรุณี บุญทิพย์ ยังเป็นกำลังสำคัญทางด้านที่กล่าวนี้เป็นอย่างยิ่ง

ผู้เขียนทั้งสองขอขอบพระคุณหน่วยงานและบุคคล ทั้งที่ได้กล่าวนามและมีได้กล่าวนามมานี้ทุกท่าน และนอกจากนี้ยังเว้นเสียมิได้ที่จะต้องขอบคุณซึ่งกันและกัน ที่ทำให้ต่างฝ่ายต่างตระหนักในความจริงของคำพังเพยโบราณที่ว่า “สองหัวดีกว่าหัวเดียว”

ดวงเดือน พันธมนาวิน

เพ็ญแข ประจวบจันทน์

มกราคม ๒๕๒๐

คำนำ

รายงานการวิจัยฉบับที่ ๒๑ นี้ เป็นรายงานการวิจัย เรื่อง จริยธรรมของเยาวชนไทย ซึ่งเป็นโครงการวิจัยโครงการหนึ่งของสถาบัน การวิจัยชิ้นนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติสาขาปรัชญา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๙ โดยที่ผู้ให้ทุนตระหนักในความสำคัญของการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ ส่วนผู้รับผิดชอบสำคัญในการดำเนินงานตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จโดยสมบูรณ์ อันยังให้เกิดสาระประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่ทันต่อความต้องการของสังคมในขณะนั้นก็คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน และอาจารย์เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม ตลอดจนได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ดังที่อาจารย์ผู้ดำเนินงานสองท่านได้กล่าวไว้อย่างละเอียดแล้วในหน้าคำอุปการ

อนึ่ง รายงานการวิจัย จริยธรรมของเยาวชนไทย ได้แล้วเสร็จตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๒๐ และอาจารย์ผู้ดำเนินงานทั้งสองท่านได้จัดพิมพ์เป็นครั้งแรกในจำนวนจำกัดเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ผู้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ตลอดจนได้มอบให้แก่ห้องสมุดของทางราชการที่สำคัญบางแห่งไปแล้ว หลังจากการพิมพ์ครั้งนั้นแล้ว พบว่ายังมีหน่วยงานอื่น ๆ อีกเป็นอันมากที่แสดงความประสงค์จะได้รายงานการวิจัยเรื่องนี้อีก สถาบันเห็นคุณค่าของรายงานการวิจัยนี้ จึงได้จัดพิมพ์ขึ้นเป็นรายงานการวิจัยของสถาบันเล่มที่ ๒๑ ดังกล่าวแล้วข้างต้น โดยได้รับมอบจากอาจารย์ผู้ดำเนินงานทั้งสองท่านให้จัดพิมพ์รายงานนี้เป็นครั้งที่สองในรูปแบบเดิม

ในเวลาอันใกล้นี้ สถาบันคาดว่าจะได้สามารถจัดพิมพ์รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ต่อไปอีก โดยอาศัยผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมและศึกษาผลที่ได้รับนี้ให้ละเอียดยิ่งขึ้น ทั้งใคร่เรียนให้ท่านที่สนใจในการวิจัยทางด้านนี้ว่า ในขณะปัจจุบันสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ก็กำลังดำเนินการวิจัยในเรื่องที่สืบเนื่องมาจากโครงการวิจัยเรื่อง

จริยธรรมของเยาวชนไทย ต่อไปอีก จึงขอให้ท่านที่สนใจได้โปรดติดตามรายงานการ
วิจัยฉบับต่อ ๆ ไปของสถาบันด้วย

สถาบันรู้สึกขอบคุณในความอนุเคราะห์จากผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน
ความรับผิดชอบอย่างจริงจังของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวงเดือน พันธุมนาวิน และ
อาจารย์เพ็ญแข ประจวบจันทึก ผู้ดำเนินงาน และความร่วมมือจากท่านทั้งหลายยังให้เกิด
ผลสำเร็จในการวิจัยที่มีคุณค่ายิ่งต่อการที่จะนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อการยกระดับจริยธรรมของ
เด็กและเยาวชนไทยต่อไปในอนาคต ทั้งยังจะเอื้อประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพของ
จริยศึกษาในประเทศไทยให้เหมาะสมยิ่งขึ้นด้วย.

(ศาสตราจารย์ ดร. จรรยา สุวรรณทัต)

ผู้อำนวยการ

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

(เดิม - สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเด็ก)

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๐

รายงานผลการวิจัยฉบับย่อ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ชื่อโครงการ จริยธรรมของเยาวชนไทย

ได้รับทุนอุดหนุนประจำปี ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๙

เริ่มทำการวิจัยเมื่อ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

หน่วยงานที่ทำการวิจัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

หมายเลขโทรศัพท์ ๓๙๑ - ๑๔๓๐ ต่อ ๔๗, ๔๘

รายนามหัวหน้าโครงการและนักวิจัยผู้ร่วมงาน

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน พันธมนาวิน หัวหน้าโครงการ
  ๒. อาจารย์ เพ็ญแข ประจวบจันทน์ รองหัวหน้าโครงการ
  ๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระวิพันธ์ โสมนะพันธ์ ฝ่ายสถิติและคอมพิวเตอร์
  ๔. นายสุเชษฐ มาเหรัมย์ ฝ่ายการตลาด
  ๕. นายนิพนธ์ ชื่นตา ฝ่ายการตลาด
  ๖. ศาสตราจารย์ ดร. จรรยา สุวรรณทัต ผู้นิเทศโครงการ
-

(๑) ความเป็นมาของโครงการ

โครงการวิจัย “จริยธรรมของเยาวชนไทย” เริ่มจากการที่ผู้วิจัยตระหนักในภารกิจของนักวิชาการ ที่จะตั้งคําหาความจริงตามธรรมชาติ เพื่อที่จะนำมาช่วยในการพัฒนาบุคคล อันจะเป็นทางให้เกิดการพัฒนาประเทศไปในวิถีทางของประชาธิปไตย การพัฒนาบุคคลในด้านที่สำคัญที่สุด คือการปลูกฝังให้คนเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรมต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม และการทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพสูงเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้การปกครองระบอบประชาธิปไตยจะเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ ก็ด้วยการที่พลเมืองของประเทศเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว แต่การปลูกฝังจริยธรรมให้แก่ประชากรของชาติ หรือการปรับปรุงระดับจริยธรรมของพลเมืองบางประเภทนั้น จะทำได้ต้องมีประสิทธิภาพสูงก็ต่อเมื่อ มีข้อมูลที่เที่ยงตรงเกี่ยวกับธรรมชาติของคนไทยในหลายด้านหลายประเภท ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้น ประเทศไทยยังขาดข้อมูลอันเกิดจากการวิจัยที่ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์อยู่มาก หัวหน้าโครงการจึงได้เสนอโครงการวิจัยนี้แก่คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาปรัชญา และได้รับการสนับสนุนด้านกำลังใจและการสนับสนุนทางการเงินอย่างดียิ่ง ทำให้สามารถดำเนินการวิจัยมหภาค อันประกอบด้วยการศึกษาสองประเภทคือ การศึกษาภาคสนาม และการวิจัยเชิงทดลองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ทำให้ได้ผลการวิจัย ซึ่งมีทั้งความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติทางจริยธรรมของเยาวชนไทย และความรู้ที่ชี้แนวปฏิบัติในการยกระดับจิตใจของเยาวชนไทยด้วย โครงการวิจัยมหภาคประเภทนี้ซึ่งสามารถให้ทั้งความรู้พื้นฐานและแนวปฏิบัติไปพร้อมกันนั้น เป็นของจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย นอกจากนี้โครงการวิจัยนี้ยังได้ประมวลแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยในต่างประเทศอย่างละเอียดและกว้างขวาง รวมทั้งสำรวจผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมในประเทศไทยด้วย

โครงการวิจัยนี้ใช้ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) เป็นหลัก ทั้งในการศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนไทยในการศึกษาภาคสนาม

และในการยกระดับจิตใจของวัยรุ่นในการวิจัยเชิงทดลองด้วย นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยในโครงการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทย ยังได้สร้างแบบวัดและแบบสอบถามขึ้นหลายชั้นที่สำคัญคือ แบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต และแบบสอบถามการถูกรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย รวมทั้งเครื่องเล่นเกมไฟฟ้าอัตโนมัติซึ่งวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์หรือพฤติกรรมโกงได้อย่างแน่นอน อันจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยอื่นๆ ในอนาคตอีกด้วย

(๒) ขอบเขตและวิธีวิจัย

เนื่องด้วยโครงการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทย มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาบ่อเกิดและพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนไทยประเภทต่างๆ โดยแบ่งผู้ถูกศึกษาตามลักษณะทางสังคมและวิธีการถูกรับเลี้ยงดูมากมายหลายประการ ซึ่งจะเป็นข้อความรู้ที่กว้างขวางเกี่ยวกับลักษณะทางจิตใจของเยาวชนไทยในกรุงเทพฯ ผู้มีอายุตั้งแต่ ๑๑ ปีถึง ๒๕ ปี นอกจากนี้โครงการวิจัยนี้ยังมีจุดประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือการศึกษาสาเหตุและผลของพฤติกรรมซึ่งแสดงความซื่อสัตย์ โดยมุ่งจะพิจารณาลักษณะของสถานการณ์วัยๆ และลักษณะทางจริยธรรมต่างๆ ซึ่งจะส่งผลร่วมกันต่อพฤติกรรมโกงของบุคคล

การที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์ประการแรก คือการศึกษาบ่อเกิดและพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนไทยนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยประเภทการศึกษาภาคสนาม โดยสร้างเครื่องมือวัดลักษณะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคตเพื่อใช้วัดนักเรียนตั้งแต่ชั้น ป. ๖ ถึงนิสิตนักศึกษาในชั้นปีที่ ๒ มีจำนวนทั้งหมดกว่าหนึ่งพันสี่ร้อยคน ร่วมกันนั้นได้สอบถามภูมิหลังต่างๆ ของผู้ตอบและวิธีการที่ถูกรับเลี้ยงดูแบบรัก แบบควบคุมแบบใช้เหตุผล และแบบใช้การลงโทษทางกายหรือจิต ซึ่งรวมแล้วเป็นการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แล้วนำคะแนนต่างๆ จากแบบสอบถามเหล่านี้มาวิเคราะห์ความแปรปรวน และหาความสัมพันธ์กันในกลุ่มต่างๆ ได้ผลที่น่าสนใจหลายประการ ดังจะได้อีกกล่าวต่อไป

ส่วนการศึกษาสาเหตุและผลของพฤติกรรมซื้อสัตย์ในสถานการณ์ยั่วยวนนั้น ผู้วิจัย ได้ศึกษาในสภาพของการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยจัดให้วัยรุ่นชายอายุระหว่าง ๑๓ ถึง ๑๕ ปี เล่นเกมเสี่ยงโชคเพื่อชิงรางวัลในสถานการณ์ซึ่งผู้เล่นอาจโกงคะแนนได้โดยไม่คาดว่ามีผู้รู้เห็น ในสภาพเช่นนี้วัยรุ่นชายเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เข้าเล่นทั้งหมดจะโกง ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า ควรใช้วิธีการยับยั้งพฤติกรรมโกงและส่งเสริมพฤติกรรมซื้อสัตย์อย่างไร จึงจะทำให้วัยรุ่นชายเหล่านี้โกงน้อยลง โดยไม่ต้องใช้วิธีการตรวจตราหรือลงโทษ เนื่องจากวัยรุ่นชายเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบผู้ที่อายุมากกว่าตนเล็กน้อย ผู้วิจัยจึงจัดให้วัยรุ่นชายที่เข้าเล่นเกมได้พบกับตัวแบบซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้คือ ตัวแบบประเภท อับอายผู้อื่นและดีใจที่ตนเองไม่ได้โกง ตัวแบบประเภทละอายใจตนเองและดีใจที่ตนเองไม่ได้โกง อับอายผู้อื่นและเสียใจที่ตนเองไม่ได้โกง และตัวแบบประเภทละอายใจตนเองและเสียใจที่ตนเองไม่ได้โกง วัยรุ่นอีกจำนวนหนึ่งไม่มีตัวแบบ การใช้ตัวแบบสี่ลักษณะนี้มีพื้นฐานจากทฤษฎี พัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กที่ว่า การส่งเสริมจริยธรรมของบุคคลนั้นทำได้โดยการเปิดโอกาสให้บุคคลนั้นได้สัมผัสกับจริยธรรมที่สูงกว่า ในการทดลองนี้ตัวแบบประเภท ละอายใจตนเองได้แสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงกว่าตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่น ส่วนตัวแบบที่แสดงความดีใจที่ตนเองไม่ได้โกงนั้น มีทัศนคติเชิงจริยธรรมที่เหมาะสมกว่าตัวแบบที่แสดงความเสียใจที่ตนเองไม่ได้โกง

ในการวิจัยเชิงทดลองนี้ ได้จัดสถานการณ์ยั่วยวนในสองลักษณะคือ สถานการณ์ที่ผู้เล่นเกมจะได้รับรางวัลในทันทีถ้าได้คะแนนสูงตามเกณฑ์ กับอีกสถานการณ์หนึ่งซึ่งผู้เล่นเกมจะต้องรอรับรางวัลถึงสองอาทิตย์ ผลปรากฏว่าสภาวะรับรางวัลทันทีนั้นยั่วใจให้วัยรุ่นชายที่เข้าเล่นเกม โกงคะแนนเป็นจำนวนมากกว่าปกติมาก แต่การได้พบตัวแบบที่กระทำความดี และการเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูง หรือมุ่งอนาคตสูงด้วยนั้น มีส่วนเกี่ยวข้องกับการยับยั้งพฤติกรรมโกงมาก ดังจะได้กล่าวต่อไป

การวิจัยเชิงทดลองนี้ ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนชายชั้น ม.ศ. ๑ และ ม.ศ. ๒ ในกรุงเทพฯ ผู้มาจากครอบครัวฐานะปานกลาง และทำจำนวน กว่าสามร้อยคน

เมื่อได้ข้อมูลจากการทดลองแล้ว ก็ได้ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติขั้นสูงมากมายหลายประการ ซึ่งสำเร็จลงด้วยการใช้บริการคอมพิวเตอร์

(๓) ประเด็นที่ประชาชนน่าจะสนใจ

ผลการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทยนั้นมีรายละเอียดที่สำคัญ เฉพาะเรื่องเฉพาะตอนมากมาย แต่จะขอยกการสรุปผลที่เด่นชัดที่สุดมากกล่าวในที่นี้ ดังนี้คือ

เกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมนั้น ผลการวิจัยนี้แสดงว่าลักษณะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตนั้น ควรปลูกฝังก่อนที่บุคคลจะมีอายุ ๑๐ ปี ทั้งนี้เพราะเมื่อเริ่มวัยรุ่นลักษณะทางจริยธรรม ทั้งสองประการนี้จะเริ่มคงที่ ผู้ที่มาจากครอบครัวฐานะยากจน มีการพัฒนาทางจริยธรรมช้ากว่ากลุ่มอื่นในช่วงวัยรุ่นตอนต้น แต่จะก้าวทันกลุ่มอื่นเมื่อถึงวัยรุ่นตอนปลายหรือเมื่อเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา ส่วนลักษณะมุ่งอนาคตนั้น กลุ่มวัยรุ่นตอนต้นมีลักษณะนี้สูง และจะเริ่มลดลงอย่างรวดเร็วเมื่ออายุมากขึ้น ซึ่งแสดงว่าวัยรุ่นตอนปลายมีนิสัยการบังคับใจตนเอง และความสามารถในการอดได้รอได้ต่ำกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่าตน ผลการวิจัยนี้ ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการที่จะต้องทำการศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กที่อายุน้อยกว่า ๑๑ ปี และผู้ใหญ่ที่อายุมากกว่า ๒๐ ปี เพราะลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะที่สำคัญมากทางจริยธรรม และความเป็นประชาธิปไตยของชุมชน ผู้ใหญ่จะต้องมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าวัยรุ่นและเด็ก สังคมนั้นจึงจะพัฒนาไปได้ด้วยดี

ส่วนการถูกรบมเลี้ยงดูในครอบครัวนั้น มีส่วนเกี่ยวข้องกับจริยธรรมของบุคคลเป็นอย่างมาก และอิทธิพลของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางจริยธรรมของบุคคลนี้ มีความคงทน ไปถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นด้วย การถูกรบมเลี้ยงดูแบบรักมากและใช้เหตุผลมากมีความสัมพันธ์กับการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงของผู้ถูกศึกษาทุกระดับอายุ ส่วนการถูกรบมเลี้ยงดูแบบรักมาก ใช้เหตุผลมาก และลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายนั้น สัมพันธ์กับการมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงอย่างเห็นได้ชัด การอบรมเลี้ยงดูทั้งสามแบบนี้เป็นลักษณะของการอบรม

เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งในการศึกษาภาคสนามพบว่า ถ้าบิดามารดาในครอบครัวฐานะยากจนมีการอบรมเลี้ยงดูลูกแบบประชาธิปไตยแล้ว จะช่วยให้ลูกมีจริยธรรมสูงอย่างแน่นอน ส่วนการเลี้ยงดูแบบควบคุมนั้น ก็จำเป็นสำหรับครอบครัวประเภทนี้มากกว่าการปล่อยปละละเลยลูกของตน

ส่วนการทดลองในห้องปฏิบัติการนั้น ได้ศึกษาพฤติกรรมโกงของผู้ที่มีระดับจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตต่าง ๆ กัน โดยได้พิจารณาเปรียบเทียบว่า ลักษณะของสถานการณ์ยั่วๆจะมีอิทธิพลทำให้ผู้ที่มีจริยธรรมสูงและมุ่งอนาคตสูง โกงแตกต่างจากผู้ที่มีลักษณะทั้งสองนี้ต่ำมากน้อยเพียงไร ผลปรากฏว่า ลักษณะต่าง ๆ ของสถานการณ์ เช่น การตกรางวัล และการมีหรือไม่มีตัวแบบที่กระทำความผิดนั้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นมากกว่าลักษณะทางจริยธรรมในตัวของเขาเองอย่างมาก กล่าวคือในสภาวะตกรางวัลทันที และในสภาวะที่ไม่มีตัวแบบ วัยรุ่นได้โกงคะแนนเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ถูกศึกษาทั้งหมด โดยผู้ที่โกงคะแนนในสภาพที่ยั่วๆสูงนั้นมีทั้งผู้ที่มีจริยธรรมสูงและต่ำ และผู้ที่มีมุ่งอนาคตทั้งสูงและต่ำด้วยเท่าเทียมกัน ซึ่งแสดงว่าลักษณะทางจริยธรรมไม่สามารถหักห้ามใจวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะยั่วๆสูงให้งดการโกงได้ แต่วัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะชดเชยรางวัลถ้ามีจริยธรรมสูง จะซื่อสัตย์มากกว่าผู้ที่มีจริยธรรมต่ำ ส่วนในสภาวะที่มีตัวแบบซึ่งกระทำความผิดนั้น วัยรุ่นที่มีจริยธรรมสูงจะโกงน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด แต่ผู้ที่มีจริยธรรมต่ำไม่สู้จะยอมรับอิทธิพลของตัวแบบมากนัก

ในการศึกษาเปรียบเทียบอิทธิพลของตัวแบบ ประเภทละอายใจตนเองกับตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่น ผลปรากฏว่า ตัวแบบประเภทละอายใจตนเองสามารถทำให้วัยรุ่นมีความซื่อสัตย์ตามอย่างตนได้มากกว่า โดยเฉพาะในหมู่ผู้ที่มีระดับจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตในปริมาณที่กลับกัน ส่วนตัวแบบประเภทอับอายผู้อื่นนั้น ในบางครั้งก็ไร้ประสิทธิภาพในการชักจูงใจโดยสิ้นเชิง เพราะไม่สามารถทำให้มีผู้โกงได้น้อยกว่าในสภาวะไม่มีตัวแบบ

ในการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะ ทางจริยธรรมทั้งสองประการกับพฤติกรรมโกงนั้น ปรากฏอย่างเด่นชัดว่าผู้ที่มีจริยธรรมต่ำ และในขณะเดียวกันก็มีลักษณะมุ่ง

อนาคตเท่านั้น มีความซื่อสัตย์มากกว่าผู้ที่มีจริยธรรมในระดับเดียวกันแต่มุ่งอนาคตสูง ส่วนผู้ที่มีจริยธรรมสูงนั้น ถ้าในขณะเดียวกันมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงด้วย จะมีความซื่อสัตย์มากกว่าผู้ที่มีจริยธรรมในระดับเดียวกันแต่มุ่งอนาคตต่ำ ผลการวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในเรื่องที่ใกล้เคียงกันนี้ในต่างประเทศ ซึ่งทำให้ตระหนักว่า การทราบลักษณะทางจริยธรรมของบุคคลได้มากกว่าหนึ่งลักษณะ จะช่วยให้การทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของเขาทำได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น ดังที่ปรากฏในผลข้างบนนี้ว่า ผู้ที่มีจริยธรรมสูงอาจโกงมากกว่าผู้มีจริยธรรมต่ำ ถ้าผู้ที่มีจริยธรรมสูงนั้นมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ แต่ผู้ที่มีจริยธรรมต่ำนั้นมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำด้วย ส่วนผู้ที่โกงมากนั้นคือผู้ที่มีจริยธรรมและความมุ่งอนาคตในปริมาณที่กลับกัน ส่วนการจะช่วยให้บุคคลประเภทนี้มีความซื่อสัตย์มากขึ้นนั้น ทำได้โดยใช้ตัวแบบประเภทละอายใจตนเอง ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้

ในการวิจัยเชิงทดลองนี้ ได้พบความสัมพันธ์ทางลบระหว่างทัศนคติเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมโกง และความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างทัศนคติเชิงจริยธรรมกับลักษณะมุ่งอนาคตด้วย ซึ่งแสดงว่าผู้ที่มีมุ่งอนาคตสูงนั้นมีความพอใจในการกระทำที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่าง ๆ มากกว่าผู้ที่มีมุ่งอนาคตต่ำ และผู้ที่พอใจในคุณธรรมต่าง ๆ นี้เป็นผู้ที่แสดงความซื่อสัตย์ในการเล่นเกมด้วย ผลส่วนนี้จึงชี้ให้เห็นความสำคัญของทัศนคติเชิงจริยธรรม ซึ่งมีส่วนช่วยให้เข้าใจและสามารถใช้ประกอบในการทำนายพฤติกรรมโกงของบุคคลได้อีกใต้อีกหนึ่งด้วย

(๔) การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การวิจัยนี้จะเกิดประโยชน์ได้ก็โดยการที่มีผู้นำความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปเผยแพร่และนำไปเป็นข้อคิดหรือหลักในการพัฒนาบุคคลในสถานการณต่าง ๆ ประโยชน์ที่อาจจะเกิดจากผลการวิจัยนี้ มีดังนี้คือ

ประโยชน์ทางวิชาการ : เมื่อการวิจัยนี้ได้ศึกษาลักษณะทางจริยธรรมของเยาวชนไทย ด้วยวิธีการที่ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ และทำให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือสูง

ประกอบกับการที่โครงการวิจัยนี้ไม่ซ้ำซ้อนกับการวิจัยใดๆ เลย ทั้งที่มีอยู่แล้วในประเทศและต่างประเทศ แต่กลับเป็นการค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเยาวชนไทย และวิธีการยกระดับจิตใจของบุคคล ซึ่งแตกต่างไปจากที่เคยมีการวิจัยในต่างประเทศ ฉะนั้นการวิจัยนี้จึงได้เพิ่มเติมความรู้ทางวิชาการในประเทศไทยและแก่สากลด้วย ความรู้นี้สามารถนำไปใช้ในการสอนและประกอบตำราเรียนในระดับอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถนำไปบรรยายให้ผู้ปฏิบัติการทางสังคมในกลุ่มต่าง ๆ ฟัง เพื่อใช้เป็นพื้นความรู้และแนวปฏิบัติได้เป็นอย่างดีด้วย

ประโยชน์ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก : ผลจากการศึกษาภาคสนามในโครงการนี้ชี้ให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นบ่อเกิดของจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคล และอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูนี้มีผลต่อจริยธรรมของบุคคลคงทนไป ถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นด้วย ฉะนั้น การอบรมเลี้ยงดูจึงมีความสำคัญมาก และเป็นข้อปฏิบัติขั้นแรกในการวางพื้นฐานทางจริยธรรมบุคคล ถ้าการอบรมเลี้ยงดูนี้ไม่เหมาะสมแล้วการแก้ไขปรับปรุงจิตใจของบุคคลในภายหลังอาจทำได้ยาก หรือในบางกรณีก็ทำไม่ได้เลยเพราะสายไปเสียแล้ว การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนี้ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีองค์ประกอบ ๔ ประการ คือ การเลี้ยงดูแบบรักมาก หมายถึงการที่บิดามารดากระทำตนสนิทสนมกับบุตร ให้ความรัก ความสำคัญแก่บุตร เคารพในสิทธิและความคิดเห็นที่ถูกต้องของบุตร ทำให้บุตรรู้สึกว่าเป็นที่พากพุ่มใจของบิดาคือด้วย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล คือการที่บิดามารดาชี้แจงเหตุผลในการสนับสนุน หรือขัดขวางพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุตรเสมอ ไม่ใช้อำนาจเข้าข่ม โดยออกคำสั่งแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้บิดามารดาควรปฏิบัติต่อบุตรอย่างสม่ำเสมอในการชมเชยให้รางวัลหรือแสดงความพอใจเมื่อบุตรทำความดี และลงโทษว่ากล่าวตักเตือนหรือแสดงว่าเสียใจเมื่อบุตรกระทำผิด ส่วนการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายนั้น คือการใช้วิธีการว่ากล่าวตักเตือน ตักเตือน ทำมีนตึงเพิกเฉยกับบุตรที่กระทำผิดจนกว่าบุตรจะกระทำตนเป็นคนดี ไม่ลงโทษให้บุตรเจ็บกายโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะเมื่อบุตรมีอายุ

มากกว่า ๑๐ ปี ส่วนการเลี้ยงดูแบบควบคุมนั้นควรปฏิบัติในปริมาณปานกลาง คือสอดส่อง และควบคุมการกระทำของบุตรมากพอประมาณแต่ไม่มากจนเป็นการทักทวน้ำใจของเด็ก

ประโยชน์ทางจริยศึกษา : ผลจากการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูง มุ่งอนาคตสูง และมีทัศนคติเชิงจริยธรรมต่อคุณธรรมต่าง ๆ ในสังคมอย่างเหมาะสม จะเป็นเครื่องช่วยให้บุคคลมีการกระทำซึ่งไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อสังคมได้อย่างดี ฉะนั้นการฝึกอบรมบุคคลที่ด้อยในลักษณะทั้งสามประการนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น ในปัจจุบันนี้การฝึกอบรมทางจริยธรรมที่กระทำอยู่ในโรงเรียน ในวัด ในสถานสงเคราะห์หรือสถานกักกันต่าง ๆ นั้น ถ้าเป็นการให้ความรู้เชิงจริยธรรมแต่เพียงประการเดียว ก็จะทำให้การฝึกอบรมนั้นแทบจะไร้ประโยชน์ เพราะความรู้ว่าอะไรผิดอะไรชอบนั้น ส่วนมากบุคคลย่อมทราบอยู่บ้างแล้ว แต่การมีความรู้ว่าคุณธรรมต่าง ๆ จะมีคุณค่าต่อผู้ประพฤติ และเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างไรนั้น เป็นสิ่งที่จะต้องปลูกฝัง วิธีการปลูกฝังก็ด้วยการใช้วิธีการปลูกฝังและเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่นักจิตวิทยาสังคมได้ศึกษาวิจัยไว้มากมาย แต่การปลูกฝังทัศนคติเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมต่าง ๆ แต่เพียงอย่างเดียว ไม่ประกันว่าจะช่วยยกระดับจิตใจของผู้รับได้อย่างเต็มที่ เพราะในการฝึกอบรมนั้นจะต้องประกอบด้วยการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้นไป และฝึกการบังคับใจตนเองให้อดใจรอได้ไปพร้อมกันด้วย ฉะนั้นผลการวิจัยนี้จึงมีประโยชน์อย่างยิ่ง ในการให้แนวทาง ในการสร้างหลักสูตรและ วิธีฝึกอบรมทาง จริยศึกษาแก่เยาวชนไทย

ประโยชน์ในการพัฒนาบุคคลและสังคม : ผลจากการศึกษาภาคสนาม แสดงว่าลักษณะต่าง ๆ ทางสังคมของเด็กมีส่วนเกี่ยวข้องกับจริยธรรมของเด็ก เช่นการอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะต่ำ การมีมารดาที่ไม่ทำงาน และอื่น ๆ นั้น มีส่วนเกี่ยวข้องกับการหยุดชะงักทางจริยธรรมของบุคคล แต่อิทธิพลของการศึกษาของบิดามารดาก็ดี ของเด็กเองก็ดี ช่วยบรรเทาผลเสียทางสังคมอื่น ๆ ลงได้บ้าง นอกจากนี้ผลจากการวิจัยเชิงทดลองยังแสดงว่าลักษณะต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อมของวัยรุ่น มีอิทธิพลโดยตรงและอย่างรุนแรงต่อพฤติกรรมโกงของเขา ในสถานการณที่วัยรุ่นนั้น แม้นคนที่มาจากครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทำให้เด็กมีจริยธรรมสูงและลักษณะมุ่งอนาคตสูง บุคคลนั้นก็ยังสามารถพ่ายแพ้แก่อำนาจ

ฝ่ายทำได้โดยง่าย ฉะนั้นหลักฐานทุกอย่างจึงชี้ให้เห็นว่าแม้การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวจะเหมาะสม และบุคคลได้รับการฝึกอบรมทางจริยศึกษามาอย่างดี แต่ถ้าสังคมยังไม่ได้รับการพัฒนา ให้มีสภาพที่เอื้อต่อการกระทำดีของบุคคล หากแบบอย่างที่จะกระตุ้นให้บุคคลมีความซื่อสัตย์ ผลักดันให้บุคคลกระหายการได้รับการบำบัตในทันทีทันใดแล้ว บุคคลก็ไม่สามารถที่จะต้านทานการยั่วยุใจได้ จึงอาจมีพฤติกรรมไปตามความผลักดันของสภาพแวดล้อมของตน นอกจากนี้การอบรมเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงนั้นจะกระทำได้ดีที่สุด ถ้าเยาวชนเหล่านั้นได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ยึดหลักเหตุผล และความยุติธรรม

(ลงชื่อ)

หัวหน้าโครงการ

(ลงชื่อ)

รองหัวหน้าโครงการ

**Summary of the Research Project
National Research Council of Thailand**

Name of the project : Morality of Thai Youth.

Financial support : The years 1975 and 1976.

Beginning : May 1975

Research center : Behavioral Science Research Institute

Srinakharinwirote University,

Prasanmitr, Sukumvit 23

Bangkok 11, Thailand

Tel. : 391 - 1430, ext. 47, 48

Names of the investigators :

1. Assistant Professor Dr. Duangduen L. Bhanthumnavin, Head of the project.
2. Miss Penkhae Prachonpachanuk, Associate Head of the project.
3. Assistant Professor Dr. Ravipan Somnapan, Statistics and computer Advisor.
4. Mr. Sucheta Marem, Research Assistant.
5. Mr. Nipon Choonta, Reseach Assistant.
6. Professor Dr. Chancha Suvannathat, Supervisor of the project.

1. Origin of the project :

At present, Thailand is undergoing developmental changes in all areas. The most important area, which will make other changes more effective is the area of population development. However, population development has not been given adequate attention due to the lack of information on the natures of the Thai peoples and their societies. Since morality is the pre-requisite for good citizenship and democratic actions, therefore, moral education and training should be one of the first tasks in the population development program.

This research project was designed to investigate the nature of morality of Thai youth. The research objectives were twofolded. First, it was aimed at discovering the nature of development of morality in various types of Thai youths, and comparing the normal characteristics of the educated young people who came from different sectors of the Thai society, and received different types of child-rearing practices. A field study was conducted to find the relationships among these variables. Secondly, this project aimed at discovering the causal relationships between some situational characteristics and cheating behavior of male adolescents. In addition, the effects of the interaction between the situational influences and personal moral characteristics on cheating behavior were also examined. A laboratory experiment was conducted to find evidences of these causal relationships.

2. Scope and methodology :

In the field study, over one thousand and four hundred school and university-students completed sets of questionnaires designed to assess the

followings : level of moral reasoning (based on Kohlberg's theory of moral development) future orientation, verbal skill, social characteristics and four types of child-rearing practices. The age of the male and female respondents ranged from 11 to 25 years. All of them were living in Bangkok at the time. The data were analyzed by using various statistical methods in a high-power computer. Many interesting and significant findings were obtained which will be mentioned in the next section.

In the laboratory experiment, three hundred male adolescents (ages ranged from 13 to 15 years) were invited to play a game in which they were tempted to cheat to win a prize. Half of these adolescents were told that they would receive the prize at the end of the game. The other half was told that they had to wait for two weeks before the prizes would be distributed to the winners. Then each type of subjects were further divided into five groups. The first four groups encountered a model who did not cheat in the game. For any group of subjects this model appeared to be one of the four types as follow : a shame model who felt glad about not cheating, a guilt model who felt glad about not cheating, a shame model who felt sad about not cheating, and a guilt model who felt sad about not cheating. The fifth group of subjects met a university student who did not mention about his own behavior while playing the game. There were many dependent variables in this experiment. The data on cheating behavior were analyzed by the use of Chi-Square Tests. The continuous variables were analyzed by using the three-factor Analyses of Variance with factorial designs. The matrices of correlation coefficients of all the dependent variables were also computed.

3. Important research findings :

In the field study, it was found as expected that the students who came from lower class family showed slower rate of moral development than the students from other socio-economic classes. However, the lower class students could catch up with others when they were in the last few years of highschool and in the university. On the other hand, it was contrary to expectation to find that older respondents were less future oriented than the younger ones. This evidence suggested that there may be two age groups with low future orientation instead of one, namely the young children group and the middle adolescent group.

Child rearing practices were found to have significant contributions toward the development of moral reasoning and future orientation. The respondents who reported that they came from a high love-oriented and high-reasoning family showed high level of moral reasoning. Furthermore, love-oriented, reasoning and psychological punishment methods were positively related to future orientation. These three types of child-rearing practices together with the control-oriented practice were the four aspects of a democratic home. The results from the field study showed that democratic environment was necessary for the lower class children to develop high level of morality. In addition, moderately high control rather than high permissiveness should be practiced in these families.

The experimental results revealed as hypothesized, that the situational characteristics exerted differential influence on cheating behavior of the male adolescents. That is, in the situations where rewarding would be immediate, and the

well - behaved model was absent, both the high and low morality subjects cheated in great number. However, in the delayed - reward situation, and the model - present situation, the high moral scorers cheated significantly less than the low moral scorers, Furthermore. the guilt model who showed higher level of morality than the shame model could induced more honest behavior in these adolescents. In addition, for some types of adolescents, the shame model was no more effective in inducing honesty than no - model.

Interesting patterns of relationships between moral reasoning, future orientation and cheating behavior were found. More specifically, among the low moral scorers the ones with low future orientation score cheated less than the ones with high score, in most of the experimental conditions. On the contrary, when the high moral scorers were examined, the ones with high future orientation score cheated less than the ones with low score. These findings were consonant with the results in an American study. In addition, cheating behavior of the Thai adolescents in this experiment was found to relate to their moral attitudes and their anxiety. More specifically, the subjects who cheated in the experimental game did not appreciate honesty and other virtues as much, and were more anxious than the ones who did not cheat.

4. Possible applications :

Since the present research project yielded some basic informations on the nature of morality of the Thai youth, many possible applications of these results are suggested as follow :

Academic area : Since the present research project has been an original study and the research report contains an extensive review of the research literature in the area of morality, high academic value is evident. The research findings are academic knowledge which can be included in many courses in developmental and social psychology especially the ones given in Thailand. The research report itself can also be used for supplementary reading in these courses. New ideas for further research on Thai morality have also been suggested.

Child-rearing area : The results from the field study strongly suggested that child-rearing practices or familial environments were important for the development of morality in the Thai youth. Democratic environment can be created by the use of the four methods of child-rearing, namely, love-oriented, reasoning, psychological punishment and control-oriented. Thus, the present research findings can be used as evidence to inform parents, in order to improve their methods of child rearing.

Moral education area : This research project can be seen as a research evaluation of moral training and moral education in the Thai society. The findings have also suggested the ways to improve the effectiveness of moral education's program. The experimental results pointed to the fact that moral education program which concentrates only on the training of moral attitude is inadequate in producing good citizenship and democratic actions. An effective program of moral education should consist of three types of training, namely, the training of moral reasoning, the training of ego-strength, and the training of wholesome moral attitudes. This research report has included detailed descriptions of the nature of moral development in different age groups and has suggested different methods which can be used to induced the three aspects of morality in each age group.

Population and social development areas : The experimental findings have stressed the fact that personal characteristics are secondary in importance in influencing moral behavior of the individuals. It was found that the characteristics of the tempting situation exerted much stronger influence on the behavior of the individual. Thus the training for high morality can be of some benefits to the society only when the social environment can elicit moral responses and moral actions from the highly moral individuals. On the other hand, morality theorists have been convinced that only moral society can breed moral members. Therefore, it is the duty of all social agents to build the Thai social conditions which will facilitate the population's development of morality.

(Signature) *R. L. Bhanthumnavin* Head of project

(Signature) *T. Prachayachanik* Associate Head.